

निवासाचा पुरावा म्हणून वाहन चालविण्याच्या

अनुज्ञप्तीचा (Driving Licence) वापर न करणे

**महाराष्ट्र शासन
गृह (परिवहन) विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.**

शासन परिपत्रक क्रमांक :-एमव्हीआर-१०११/प्र.क्र.७८२/परि-२, दिनांक:-२१ नोव्हेंबर, २०११.

प रि प त्र क

परिवहन विभागाकडून जारी करण्यात येणारी वाहन चालविण्याची अनुज्ञप्ती (Driving Licence) वाहन चालवित असताना सोबत बाळगणे आवश्यक असते. तसेच ती सहजपणे खिशात ठेवणे शक्य असल्याने निवासी पत्त्याच्या इतर कोणत्याही पुराव्याऐवजी ड्रायव्हिंग लायन्सचा वापर निवासाचा पुरावा म्हणून करण्याची प्रवृत्ती दिसून येते. टेलिफोन विभागाकडून दुरध्वनी, मोबाईल सिमकार्ड मिळण्यासाठी, म्हाडाकडून झोपडीपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण योजनेकरीता, जिल्हाधिकारी/तहसील कार्यालयांकडून रहिवासी/उत्पन्न/जात प्रमाणपत्र जारी करण्यासाठी, निवडणूक ओळखपत्र/आधार कार्ड प्राप्त करण्यासाठी, बँकांकडून कर्ज घेणे किंवा नवीन खाते उघडणे अशा अनेक कारणांसाठी, निवासी पत्त्याचा पुरावा म्हणून, वाहन चालकाची अनुज्ञप्ती मागितली जाते/सादर केली जाते व ती विविध विभागांकडून स्विकारण्यात येते असे निदर्शनास आले आहे. वास्तविक वाहन चालकाची अनुज्ञप्ती ही वाहन चालकाच्या केवळ वाहन चालविण्याच्या सक्षमतेचे प्रमाणपत्र असून तिचा निवासी पत्त्याच्या पुराव्यासाठी वापर करणे मुळीच अभिप्रेत नाही.

२. परिवहन विभागाकडून वाहन चालकाची अनुज्ञप्ती जारी करताना, अर्जदाराकडून वास्तव्याच्या पुराव्याबाबत मतदार यादी, आयुर्विमा पॉलिसी, पासपोर्ट, केंद्र / राज्य शासन किंवा स्थानिक मंडळाच्या कार्यालयाने दिलेली वेतनचिठ्ठी, अधिवास प्रमाणपत्र, भ्रमणध्वनीचे पोस्टपेड बील, दुरध्वनी बील इत्यादी कागदपत्रांच्या छायांकित प्रती स्विकारल्या जातात. तथापि, अर्जदारास पुरेशा कारणांमुळे यापैकी कोणतीही कागदपत्रे सादर करणे शक्य नसेल त्यावेळी वय / पत्त्याच्या पुराव्यासाठी कार्यकारी दंडाधिकार्यासमोर अथवा नोटरी समोर करून दिलेले शपथपत्रसुद्धा स्विकारण्याची तरतूद नियमात आहे. अर्जदाराचे राहण्याचे ठिकाण कायदेशीर आहे की, बेकायदेशीर आहे, तो पक्क्या घरात राहतो की झोपडपट्टीत अशा कोणत्याही बाबी तपासल्या जात नाहीत. तसेच निवासाच्या पत्त्यातील बदलाची नोंद

वाहन चालकांकडून अनुज्ञप्तीमध्ये बरेचदा करून घेतली जात नाही. त्यामुळे अनुज्ञप्तीवरील पत्त्यावर अर्जदार राहतच असेल याची कोणतीही खात्री देता येत नाही.

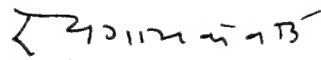
३. परिवहन विभागाकडून देण्यात येणारी वाहन चालविण्याची अनुज्ञप्ती ही त्या अनुज्ञप्तीधारकास (अनुज्ञप्तीत नमूद केलेल्या संवर्गातील) केवळ वाहन चालविण्यास सक्षम असल्याचे प्रमाणपत्र असते.

वाहन चालकाने वाहन चालविताना अनुज्ञप्ती जवळ बाळगणे आणि सक्षम अधिकाऱ्याने मागितल्यावरून ती तपासणीसाठी सादर करणे आवश्यक असते.

४. राज्यातील क्षेत्रीय परिवहन कार्यालयांकडून प्राप्त झालेल्या माहितीवरून असे दिसून येते की, बऱ्याच अर्जदारांनी खोट्या पत्त्याच्या आधारे, अनुज्ञप्ती प्राप्त केल्याचे आढळून आल्याने संबंधीता विरुद्ध पोलीस स्टेशनला गुन्हे दाखल करून त्यांची अनुज्ञप्ती रद्द करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. ही वस्तुस्थिती विचारात घेऊन, अशा सूचना देण्यात येत आहेत की, परिवहन विभागामार्फत दिली जाणारी वाहन चालविण्याची अनुज्ञप्ती हा त्या व्यक्तीच्या किंवा कुटुंबाचा निवासाचा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरण्यात येऊ नये. अथवा त्याचा पुरावा म्हणून वापर करू नये.

५. सर्व मंत्रालयीन विभागांनी वरील सूचना त्यांचे नियंत्रणाखालील सर्व संबंधीतांच्या अनुपालनार्थ निदर्शनास आणाव्यात. सदरहू शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाची वेबसाईट www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१११२२०८२१३९००१ क्रमांक-----असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(रत्नाकर गायकवाड)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
३. सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री,
४. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
५. सर्व जिल्हाधिकारी,
६. सर्व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी,
७. नियंत्रक, शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई.

८. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी / अन्नधान्य वितरण अधिकारी,
९. राज्य तेल समन्वय, महाराष्ट्र
१०. सर्व तेल कंपन्या,
११. भारतीय रिझर्व्ह बँक, मुंबई / नागपूर,
१२. महानगर टेलिफोन निगम लिमिटेड,
१३. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१४. शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. परिवहन आयुक्त, मुंबई
१६. पोलीस आयुक्त, मुंबई,
१७. सह. पोलीस आयुक्त, मुंबई,
१८. सचिव, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास मंडळ, मुंबई,
१९. उपाध्यक्ष, म्हाडा, वांद्रे, मुंबई,
२०. अतिरिक्त जिल्हाधिकारी (अतिक्रमणे), जुने जकात घर, मुंबई,
२१. पासपोर्ट ऑफीस, वरळी, मुंबई,
२२. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको, कोकण भवन, मुंबई,
२३. सर्व महापालिका आयुक्त,
२४. सर्व कार्यासन, परिवहन विभाग,
२५. निवड नस्ती (कार्यासन- परि-२, ४)